

—
Верховний
Суд

ДАЙДЖЕСТ
судової практики
Великої Палати
Верховного Суду
за I півріччя 2021 року

Рішення, внесені до ЄДРСР за період
з 01.01.2021 по 30.06.2021

ЗМІСТ

1. Справи, розглянуті з підстав існування виключної правової проблеми	3
1.1. Адміністративна юрисдикція	3
1.2. Господарська юрисдикція	4
1.3. Цивільна юрисдикція	4
2. Справи, розглянуті з підстав необхідності відступу від правового висновку Верховного Суду України	5
2.1. Відступ від правового висновку Верховного Суду України	5
3. Справи, розглянуті з підстав необхідності відступу від висловленої раніше позиції Верховного Суду	5
3.1. Підтвердження висловленої раніше позиції Верховного Суду	5
3.2. Відступ від висловленої раніше позиції Верховного Суду	7
4. Справи, розглянуті з підстав необхідності визначення юрисдикції	10
4.1. Справи, які підлягають розгляду в порядку адміністративного судочинства	10
4.2. Справи, які підлягають розгляду в порядку господарського судочинства	10
4.3. Справи, які підлягають розгляду в порядку цивільного судочинства	11
5. Окремі правові позиції Великої Палати Верховного Суду	11
5.1. Адміністративна юрисдикція	11
5.2. Господарська юрисдикція	12
6. Вимоги, які не підлягають розгляду в судовому порядку	14

1. Справи, розглянуті з підстав існування виключної правової проблеми

1.1. Адміністративна юрисдикція

Факт перебування платників єдиного внеску на обліку в органах доходів і зборів, розташованих на території населених пунктів, де проводиться АТО, є підставою для незастосування до таких платників заходів впливу та стягнення за невиконання обов'язків платника єдиного внеску в силу прямої дії пункту 94 розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (у редакції, чинній до 13 лютого 2020 року), який забороняв притягнення до відповідальності за невиконання обов'язків платника єдиного внеску.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 10 лютого 2021 року у справі № 805/3362/17-а можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95242254>.

Фізичні особи (працівники підприємств, які тимчасово були звільнені від своєчасного виконання обов'язку зі сплати єдиного внеску) не повинні відповідати за неналежне виконання підприємством-страхувальником свого обов'язку щодо належної сплати страхових внесків, а тому наявність заборгованості підприємства по страхових внесках не може бути підставою для незарахування працівникам періоду роботи, за які підприємством не сплачено єдиний внесок, до страхового стажу при призначенні пенсії.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 10 лютого 2021 року у справі № 805/3362/17-а можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95242254>.

Зміст поняття адвокат, суб'єкт адвокатської діяльності, а також механізм отримання такого свідоцтва свідчать про те, що процес набуття статусу адвоката, як і сама адвокатська діяльність є несумісними зі статусом судді.

Обмеження і способи їх усунення, передбачені статтею 7 ЗУ «Про адвокатуру і адвокатську діяльність», встановлені для осіб, які вже мають статус адвоката та які бажають займатись іншою (не сумісною з діяльністю адвоката) діяльністю, а не для представників інших юридичних професій, які бажають займатись адвокатською діяльністю/

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 10 лютого 2021 року у справі № 822/1309/17 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95439673>.

Намір проходити процедури кваліфікаційного іспиту, стажування та отримати свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю перебуваючи на посаді прокурора, є завідомо нелегітимним наміром, оскільки прогнозовано призводить до виникнення обставин несумісності. До того ж наявність статусу адвоката

(захисника) в особи, яка є прокурором та підтримує державне обвинувачення в суді, ставить під сумнів її незалежність, безсторонність та неупередженість.

Обмеження і способи їх усунення, передбачені Законом України «Про адвокатуру і адвокатську діяльність», встановлені для осіб, які вже мають статус адвоката та які бажають займатись іншою (не сумісною з діяльністю адвоката) діяльністю, а не для прокурорів, які бажають займатись адвокатською діяльністю.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 14 квітня 2021 року у справі № 826/9606/17 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96933508>.

Наявність передбаченої пунктом 1 частини четвертої статті 169 КАС України підстави для повернення скарги, а саме неусунення її окремих недоліків щодо форми та змісту (не пов'язаних з недотриманням процесуального строку) після залишення скарги без руху, поряд з відсутністю підстав для поновлення строку, не виключає відмову у відкритті провадження за такою скаргою саме з підстави, передбаченої пунктом 4 частини першої статті 299 КАС України.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 28 квітня 2021 року у справі № 640/3393/19 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96694993>.

1.2. Господарська юрисдикція

Податковий орган, так само як і інші конкурсні кредитори у справах про банкрутство, повинен подати до господарського суду вимоги до боржника щодо його грошових зобов'язань по сплаті податків і зборів, що виникли до дня відкриття провадження (проваджень) у справі про банкрутство разом з документами, що ці зобов'язання підтверджують, а господарський суд зобов'язаний розглянути всі вимоги та заперечення проти них на підставі поданих кредитором і боржником документів, оцінити правомірність цих вимог незалежно від наявності в адміністративному суді спору щодо неузгодженого податкового зобов'язання, з якого сформована кредиторська вимога податкового органу.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 15 грудня 2020 року у справі № 904/1693/19 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95439649>.

1.3. Цивільна юрисдикція

Невиконання вимог статті 38 Закону України «Про іпотеку» щодо повідомлення іпотекодавця про конкретний спосіб задоволення вимог іпотекодержателя шляхом укладення договору купівлі-продажу предмета іпотеки з будь-якою особою-покупцем не має наслідком настання нікчемності такого правочину та не є підставою для визнання такого договору недійсним (за умови

дотримання інших вимог закону щодо такого виду правочину) у разі дотримання іпотекодержателем вимог статті 35 Закону України «Про іпотеку» щодо належного надсилання іпотекодавцю та боржнику, якщо він є відмінним від іпотекодавця, вимоги про усунення порушення основного зобов'язання, однак може бути підставою для відшкодування іпотекодавцю завданих збитків.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 29 вересня 2020 року у справі № 757/13243/17 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94071331>.

2. Справи, розглянуті з підстав необхідності відступу від правового висновку Верховного Суду України

2.1. Відступ від правового висновку Верховного Суду України

Велика Палата Верховного Суду відступила від правового висновку Верховного Суду України щодо порядку зміни розміру орендної плати внаслідок зміни нормативної грошової оцінки землі, визначивши, що, якщо договір оренди землі змінений судом, то договірне зобов'язання в частині розміру орендної плати, змінюється з моменту набрання рішенням суду законної сили.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 16 лютого 2021 року у справі № 921/530/18 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95849041>.

Велика Палата Верховного Суду відступила від правового висновку Верховного Суду України та Верховного Суду щодо порядку зміни виду використання землі в межах її цільового призначення, визначивши, що зміна виду використання земельної ділянки не потребує дотримання процедури, яка необхідна при зміні цільового призначення.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 1 червня 2021 року у справі № 925/929/19 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97926626>.

3. Справи, розглянуті з підстав необхідності відступу від висловленої раніше позиції Верховного Суду

3.1. Підтвердження висловленої раніше позиції Верховного Суду

Велика Палата Верховного Суду підтримала правовий висновок Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду щодо територіальної юрисдикції (підсудності) справ про стягнення орендної плати за користування нерухомим майном, визначивши, що до спорів про стягнення заборгованості, яка виникла внаслідок невиконання зобов'язань за договором, який укладений щодо користування

нерухомим майном, застосовуються виключні правила підсудності (частина третя статті 30 ГПК України).

Детальніше з текстом постанови ВП ВС 16 лютого 2021 року у справі № 911/2390/18 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95573681>.

Велика Палата Верховного Суду підтримала правовий висновок Касаційного цивільного Суду у складі Верховного Суду щодо складу суду, який має вирішувати питання про відмову у відкритті апеляційного провадження, визначивши, що судом апеляційної інстанції, який відповідно до частини першої і другої статті 358 ЦПК України має вирішувати питання про відмову у відкритті апеляційного провадження є колегія суддів суду апеляційної інстанції у складі трьох суддів.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 23 лютого 2021 року у справі № 263/4637/18 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96406952>.

Велика Палата Верховного Суду підтримала правовий висновок Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду щодо заміни сторони виконавчого провадження, визначивши, що заміна сторони виконавчого провадження правонаступником можлива і після закриття виконавчого провадження у зв'язку з його виконанням.

Якщо виконавче провадження у справі закрито у зв'язку з його виконанням, особа, яка вважає себе правонаступником позивача/стягувача та бажає набути та реалізувати існуючі процесуальні права, притаманні позивачу/стягувачу (на оскарження судового рішення та/або постанови державного виконавця, подати заяву про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами), може заявити про заміну сторони у справі, ініціювавши відкриття відповідної стадії процесу. Якщо після відкриття провадження буде встановлено, що така особа не набула прав та обов'язків правопередника, суд своєю ухвалою закриває відповідне провадження.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 16 лютого 2021 року у справі № 911/3411/14 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96208264>.

Велика Палата Верховного Суду підтримала правовий висновок Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду щодо конкуренції норм статті 49 Закону України «Про іпотеку» та статті 61 Закону України «Про виконавче провадження», визначивши, що іпотекодержатель, як єдиний стягувач у виконавчому провадженні з виконання судового рішення про стягнення на його користь грошових коштів, на підставі частини першої статті 49 Закону України «Про іпотеку» має право залишити за собою предмет іпотеки за початковою ціною шляхом заліку своїх забезпечених вимог у рахунок ціни майна, щодо якого звертається стягнення,

за результатами кожних торгів, які оголошено такими, що не відбулися (перших, других, третіх)

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 25 травня 2021 року у справі № 923/971/19 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97628611>.

3.2. Відступ від висловленої раніше позиції Верховного Суду

Велика Палата Верховного Суду відступила від власних правових висновків та правових висновків Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду щодо звільнення від сплати судового збору на підставі статті 8 Закону України «Про судовий збір» юридичних осіб за майновим критерієм, визначивши, що юридичні особи можуть бути звільнені судом від сплати судового збору тільки на підставі пункту 3 частини першої статті 8 Закону України «Про судовий збір» за наявності майнового критерію, але тільки у справах, визначених цим пунктом, тобто предметом позову у яких є захист соціальних, трудових, сімейних, житлових прав, відшкодування шкоди здоров'ю.

Юридична особа не позбавлена права звернутися із клопотанням про відстрочення або розстрочення сплати судового збору, і суд за результатами розгляду цього клопотання не обмежений у праві на власний розсуд відстрочити або розстрочити таку сплату.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 14 січня 2021 року у справі № 0940/2276/18 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94525431>.

Велика Палата Верховного Суду відступила від правового висновку Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду щодо визначення суду, до компетенції якого належить перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами, визначивши, що саме в суді першої інстанції у провадженні за нововиявленими обставинами має переглядатися рішення цього самого суду, якщо заявлені нововиявлені обставини стосуються висновків і розсуду цього суду в частині, яка за наслідками апеляційного чи касаційного перегляду залишилася без змін. У тому разі, якщо суди апеляційної чи касаційної інстанції змінять рішення суду першої інстанції по суті заявлених позовних вимог, то саме судові акти судів цих інстанцій можуть і мають бути предметом перегляду у провадженні за нововиявленими обставинами, оскільки в цій частині (по суті спору чи з інших підстав) рішення суду першої інстанції зазнало сутнісних змін або було скасовано.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 3 лютого 2021 року у справі № 826/20239/16 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95439650>.

Велика Палата Верховного Суду відступила від власного правового висновку, згідно з яким наявність рішення суду про стягнення кредитної заборгованості саме

по собі свідчить про закінчення строку дії договору, визначивши, що саме по собі набрання законної сили рішенням суду про стягнення з боржника або поручителя заборгованості за кредитним договором не змінює та не припиняє ані кредитного договору, ані відповідного договору поруки, доки не виникне договірна чи законна підстава для такого припинення.

Ухвалення судом рішення в справі про стягнення з поручителя кредитної заборгованості унеможлиблює задоволення в іншій судовій справі позову про визнання поруки припиненою, якщо такий позов стосується тих самих правовідносин, тих самих прав вимоги, які вже були предметом дослідження у справі про стягнення з поручителя кредитної заборгованості.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 26 січня 2021 року у справі № 522/1528/15-ц можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95509407>.

Велика Палата Верховного Суду відступила шляхом конкретизації від власного правового висновку щодо порядку відступлення права вимоги за кредитним і забезпечувальним договорами, визначивши, що відступлення права вимоги за кредитним і забезпечувальним договорами є можливим не тільки на користь фінансових установ за обставин, коли попередній кредитор (банк) був позбавлений банківської ліцензії та перебував у процедурі ліквідації.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 16 березня 2021 року у справі № 906/1174/18 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96342866>.

Велика Палата Верховного Суду відступила від правового висновку Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду щодо реалізації предмета іпотеки з прилюдних торгів у ході виконавчого провадження, визначивши, що норми Закону України «Про виконавче провадження» допускають звернення стягнення на предмет іпотеки в ході процедури виконавчого провадження без судового рішення про звернення стягнення на предмет іпотеки в межах процедури стягнення коштів з іпотекодавця на користь іпотекодержателя.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 25 травня 2021 року у справі № 923/971/19 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97628611>.

Велика Палата Верховного Суду відступила шляхом конкретизації від власного правового висновку та правового висновку Верховного Суду України щодо порядку стягнення коштів за банківським вкладом з банку, у якому запроваджена тимчасова адміністрація та розпочата процедура його ліквідації, визначивши, що запровадження в банку тимчасової адміністрації та початок процедури його ліквідації не забороняють задовольнити позов до такого банку про стягнення з нього коштів на користь вкладника у спорі щодо виконання зобов'язань

за договором банківського вкладу, строк якого закінчився до введення в банку тимчасової адміністрації.

Таке рішення суду є підставою для звернення вкладника до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб та/або його уповноваженої особи із заявою про включення вимог кредитора банку в межах гарантованої суми відшкодування коштів за вкладом до реєстру вкладників, а вимог на суму, що перевищують гарантоване Фондом відшкодування, – до реєстру акцептованих вимог кредиторів банку, які задовольняються з урахуванням черговості, встановленої статтею 52 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб». Зазначене рішення суду про стягнення з неплатоспроможного банку на користь вкладника заборгованості за договором банківського вкладу на таку черговість не впливає і не змінює її.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 9 лютого 2021 року у справі № 381/622/17 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96890711>.

Велика Палата Верховного Суду відступила від власного правового висновку щодо юрисдикції спорів між членами громадської організації та громадською організацією з приводу визнання недійсним рішення загальних зборів щодо припинення повноважень одного з органів управління цією організацією, визначивши, що такі спори підлягають розгляду у порядку господарського судочинства.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 12 січня 2021 року у справі № 127/21764/17 можна ознайомитися за посиланням: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95242274>.

Велика Палата Верховного Суду уточнила власний правовий висновок щодо юрисдикції спорів між релігійною організацією та її учасником (засновником, членом), визначивши, що спори між релігійною організацією та її учасником (засновником, членом), пов'язані зі створенням, діяльністю, управлінням або припиненням діяльності такої організації, мають розглядатись в порядку господарського судочинства.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 6 квітня 2021 року у справі № 910/10011/19 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96695006>.

Велика Палата Верховного Суду відступила від власного правового висновку щодо юрисдикції спору між посадовою особою установи, що реалізує державну політику в сфері зайнятості населення, та цією установою (Державна служба зайнятості та підпорядковані їй установи), визначивши, що оскільки посада директора базового центру зайнятості не відноситься до посад державної служби, то спір про скасування дисциплінарного стягнення, застосованого до директора

базового центру зайнятості, є таким, що не пов'язаний із проходженням публічної служби та підлягає розгляду у порядку цивільного судочинства.

Детальніше з текстом ВП ВС від 7 квітня 2021 року у справі № 320/2654/19 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96669492>.

4. Справи, розглянуті з підстав необхідності визначення юрисдикції

4.1. Справи, які підлягають розгляду у порядку адміністративного судочинства

Спир про відшкодування матеріальної чи моральної шкоди, пов'язаної з невивплатою суддівської винагороди, доплат та компенсаційних виплат є таким, що пов'язаний з проходженням та звільненням з публічної служби, якою є перебування на посаді судді, тому повинен розглядатися за правилами адміністративного судочинства.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 12 січня 2021 року у справі № 757/44631/19-ц можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94525430>.

Спир за позовом фізичної особи про стягнення з Фонду соціального страхування України інфляційних втрат та 3 % річних на підставі статті 625 ЦК України та компенсації втрат частини соціальних виплат у зв'язку з несвоєчасною їх виплатою на підставі Закону України «Про компенсацію громадянам втрати частини доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати», які цьому органу було зобов'язано призначити за рішенням адміністративного суду, а також відшкодування моральної шкоди підлягає розгляду у порядку адміністративного судочинства.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 9 лютого 2021 року у справі № 520/17342/18 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95439661>.

4.2. Справи, які підлягають розгляду в порядку господарського судочинства

Спир за позовом фінансового директора товариства, звільненого на підставі пункту 5 частини першої статті 41 КЗпП України, щодо поновлення на роботі та стягнення заробітної плати за час вимушеного прогулу, підлягає розгляду у порядку господарського судочинства.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 23 лютого 2021 року у справі № 753/17776/19 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95439667>.

Спир щодо оскарження результатів прилюдних торгів з реалізації майна, включеного до ліквідаційної маси у справі про банкрутство юридичної особи, підлягає розгляду у порядку господарського судочинства в межах справи про

банкрутство. Якщо провадження у справі про банкрутство юридичної особи припинено, то такий спір може бути розглянутий у порядку господарського судочинства лише після скасування рішення суду про припинення провадження у справі про банкрутство, у межах якої було реалізоване майно.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 9 лютого 2021 року у справі № 635/4741/17 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96406951>.

Спір за позовом товариства, щодо якого господарським судом вирішується питання про порушення провадження у справі про банкрутство, до його колишнього директора про зобов'язання передати цьому товариству оригінали документів та печатки є корпоративним та підлягає розгляду у порядку господарського судочинства (до відкриття провадження у справі про банкрутство).

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 11 травня 2021 року у справі № 759/9008/19 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96933504>.

4.3. Справи, які підлягають розгляду в порядку цивільного судочинства

Спір за позовом громадської організації (об'єднання споживачів), яка представляє інтереси невизначеного кола споживачів на підставі Закону України «Про захист прав позивачів», до юридичної особи, яка надає комунальні послуги, щодо зобов'язання здійснити перерахунок послуг з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій підлягає розгляду у порядку цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 23 березня 2021 року у справі № 367/4695/20 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96179832>.

Спір за позовом фізичної особи – співвласника багатоквартирного будинку та члена ОСББ про визнання недійсним договору з надання послуг з управління та обслуговування будинку, укладеного між ОСББ та суб'єктом господарювання, підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 2 лютого 2021 року у справі № 906/1308/19 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96342864>.

5. Окремі правові позиції Великої Палати Верховного Суду

5.1. Адміністративна юрисдикція

Чинне законодавство на час виникнення спірних відносин для отримання від Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України відшкодування витрат на виплату та доставку

пенсії у зв'язку з втратою годувальника, смерть якого настала від нещасного випадку на виробництві чи професійного захворювання, не передбачало обов'язку Пенсійного фонду України надавати кожного разу до актів звірки докази того, що смерть годувальника пов'язана саме з нещасним випадком на виробництві, або професійним захворюванням, а не із загальним захворюванням.

Обов'язок підтверджувати висновками відповідних медичних закладів причинний зв'язок смерті потерпілого з одержаним каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я встановлений лише щодо тих осіб, які отримували страхові виплати і не працювали, оскільки смерть особи може настати за різних обставин поза межами виробництва.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 3 лютого 2021 року у справі № 804/7691/16 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95177463>.

Отримувані застрахованою особою суми виплат, з яких були фактично нараховані та сплачені страхові внески або збір на обов'язкове державне пенсійне страхування, враховуються в заробіток (дохід) застрахованої особи для обчислення пенсії незалежно від того, чи входять вони до структури заробітної плати.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 24 грудня 2020 року у справі № 510/1286/16-а можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94345945>.

Перерахунок пенсій державному службовцю у випадку неврахування пенсійним органом для обчислення пенсії додаткових виплат, на які нараховано збір на обов'язкове державне пенсійне страхування, за відсутності вини пенсійного органу, здійснюється на підставі статті 98 Закону України «Про пенсійне забезпечення» за минулий час, але не більше як за 12 місяців перед поданням додаткових документів, необхідних для такого перерахунку.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 24 грудня 2020 року у справі № 510/1286/16-а можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94345945>.

Відсутність бюджетного фінансування не надає суб'єкту владних повноважень право в будь-який час після сплину строку апеляційного оскарження реалізовувати право на апеляційне оскарження судового рішення.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 28 квітня 2021 року у справі № 640/3393/19 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96694993>.

5.2. Господарська юрисдикція

На відміну від ухвали суду про затвердження мирової угоди у позовному провадженні, ухвала про затвердження мирової угоди у процедурі банкрутства

не є виконавчим документом та не підлягає примусовому виконанню виконавчою службою.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 19 січня 2021 року у справі № 916/661/20 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94803670>.

Позовні вимоги кредитора про спонукання до виконання мирової угоди, затвердженої у процедурі банкрутства, не підлягають розгляду у порядку господарського судочинства в межах справи про банкрутство. У випадку невиконання боржником своїх договірних зобов'язань у строки, зазначені у мировій угоді, затвердженій у процедурі банкрутства, кредитор може звернутися до суду з вимогами до боржника про стягнення заборгованості в розмірі, передбаченому мировою угодою, в позовному або наказному провадженні, встановленому процесуальним законодавством, а не про спонукання до виконання мирової угоди. Якщо кредитор є фізичною особою, то такий спір підлягає розгляду у порядку цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 19 січня 2021 року у справі № 916/661/20 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94803670>.

Визнання договору іпотеки припиненим є неналежним способом захисту прав особи, яка вважає, що їй належить право іпотеки за іншим договором, але яке на час вирішення спору не зареєстроване за нею. Належним способом захисту у такому випадку буде звернення до суду одночасно з вимогами про визнання відсутнім права іпотеки іпотекодержателя за спірним договором іпотеки та про визнання свого права іпотеки.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 19 січня 2021 року у справі № 916/1415/19 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94803669>.

Визнання незаконним та скасування рішення міської ради про передачу в оренду земельної ділянки третій особі є неналежним способом захисту сільської ради, яка вважає, що спірна земельна ділянка знаходиться в її адміністративних межах та належить до комунальної власності територіальної громади села. Належним способом захисту буде звернення до суду з вимогами про витребування майна із чужого незаконного володіння, якщо позивач був позбавлений права володіння земельною ділянкою, або усунення перешкод у здійсненні права користування та розпорядження майном, якщо позивачу чиняться перешкоди в реалізації цих прав. Відповідно до обраного позивачем способу захисту належним відповідачем, крім міської ради, може бути фізична особа, якій передано земельну ділянку.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 2 лютого 2021 року у справі № 925/642/19 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95439652>.

Суб'єкт права постійного користування земельною ділянкою набуває права власності на збудовані на такій земельній ділянці об'єкти нерухомого майна. У випадку незаконного заволодіння таким майном особою, яка відповідно до інвестиційного договору здійснювала будівництво на земельній ділянці, переданій в постійне користування, належним способом захисту суб'єкта права постійного користування земельною ділянкою є віндикаційний позов.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 16 лютого 2021 року у справі № 910/2861/18 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95439658>.

Органи Держгеокадастру можуть звертатись до суду, якщо це необхідно для здійснення їхніх повноважень з нагляду (контролю) за дотриманням земельного законодавства, використанням та охороною земель усіх категорій і форм власності, зокрема, з позовами щодо відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, а також повернення самовільно зайнятих чи тимчасово зайнятих земельних ділянок, строк користування якими закінчився.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 1 червня 2021 року у справі № 925/929/19 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97926626>.

Визнання недійсним розпорядження про реєстрацію статуту релігійної організації в новій редакції не є ефективним способом захисту прав та інтересів релігійної організації та/або її членів. Належному способу захисту в такому випадку відповідає позовна вимога про визнання недійсним статуту релігійної організації в новій редакції.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 6 квітня 2021 року у справі № 910/10011/19 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96695006>.

6. Вимоги, які не підлягають розгляду в судовому порядку

Спір щодо оскарження бездіяльності начальника територіального управління Національної поліції України, яка полягає у нездійсненні належного контролю за виконанням своїх службових обов'язків посадовими особами управління, не підлягає судовому розгляду.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 3 лютого 2021 року у справі № 820/5347/17 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95439653>.

Питання скликання та проведення поетапного з'їзду політичної партії, а також прийняття рішень такого з'їзду належать до внутрішньоорганізаційної діяльності

політичної партії і є її виключною компетенцією, а тому позовні вимоги щодо їх оскарження не підлягають розгляду у судовому порядку.

Детальніше з текстом постанови ВП ВС від 23 березня 2021 року у справі № 761/3540/20 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96179831>.

Дайджест судової практики Великої Палати Верховного Суду. Рішення, внесені до ЄДРСР за період з 01.01.2021 по 30.06.2021 / упоряд. департамент аналітичної та правової роботи апарату Верховного Суду / Відпов. за вип.: суддя ВП ВС Л.І.Рогач – Київ, 2021. – 15 стор.

Застереження: видання містить короткий огляд деяких судових рішень Великої Палати. У кожному з них викладено лише основний висновок щодо правового питання, яке виникло у справі. Для правильного розуміння висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеним у Єдиному державному реєстрі судових рішень.

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourua

 @supremecourt_ua